

Los Angeles, Cal.

MAIŠTAUJANČIŲ MEKSIKONŲ REIKALAVIMAI

II

Praeitą kartą buvo žvelgta, kaip vyksta "Immaculate Heart" vienuolių kova su kardinolu dėl apdaro ir dėl vienuolyno tvarkos pakeitimo. Žvelgta buvo į kokią padėtį pateko kai kuriuos katalikų mokyklos vienuolėms atsiskius kitais metais mokytojai. Taip pat trumpai buvo užsiminta, jog katalikų mokyklų mokinių tėvai organizuojasi į civilinę organizaciją ir reikalauja tėvams daugiau teisių katalikų mokyklų tvarkymo, auklėjimo bei mokymo reikalus sprendžiant.

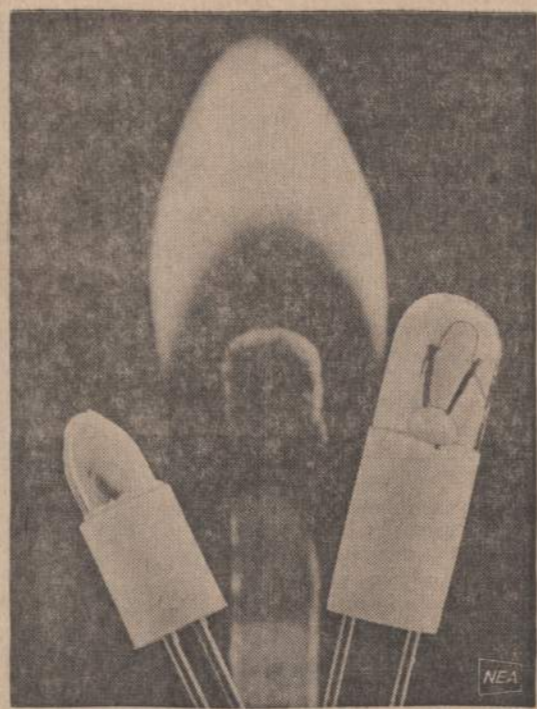
Šį kartą žvelgsime į meksikonų maištą, prasidėjusį kovo pradžioje. Daugiau kaip pusantros savaitės buvo nutrauktas bei trukdomas mokslas keturiose Los Angeles aukštesniosiose mokyklose: Wilson, Lincoln, Roosevelt ir Garfield High. Tos mokyklos yra rajonuose, kur gyventojų daugumą sudaro meksikonų kilmės amerikiečiai. Kai kuriose šiose mokyklose apie 90% mokinių esą meksikonų kilmės.

Maištaujantiems mokiniams į pagalbą atėjo nemaža tėvų bei šiaip organizacijų. Pasitraukimaj iš pamokų, agitacinės prkalbos, mokyklų turto ir privačios nuosavybės gadinimas, piketavimai, muštynės su policija, areštai ir įvairios kitos demon-

tracijos vyko maišto dienomis. Per paskutinius pora dešimtųjų metų įvairūs meksikonų vadai bandė sucementuoti savąjį visuomenę, bet vis nepavykdavo, tačiau mokyklų maišto dienomis meksikonai parodė organizuotą jėgą. Šią korespondenciją rašant maištas aprimęs, gatvių demonstracijos ir piketavimai baigti, vyksta derybos prie stalo — Los Angeles švietimo taryboje (L. A. Board of Education).

Meksikonų yra įteikti šitokie reikalavimai:

1. Nė vienas mokinys ir nė vienas mokytojas neturi būti pašalintas už dalyvavimą maište.
2. Meksikonų gyvenamuose rajonuose turi būti privalomai mokomos abi kalbos — anglų ir ispanų; mokytojai turi būti abiejų kultūrų (anglo-saksų ir meksikonų) žinovai ir iššę specialų ispanų kalbos bei Meksikos kultūros pažinimo mokslą.
3. Mokytojai bei mokyklos administracijos tarnautojai, kurie yra nepalankūs meksikonams mokiniams, nepripažįsta ir negerbia jų tradicijų, turi būti iškelti į kitas mokyklas.
4. Mokyklų knygos turi būti pakeistos — jose turi būti iškeliamas meksikonų įnašas bendruomenei, parodomos neteisėtos ir skriaudos padarytos meksikonams bei turi būti iškeliamas meksikonų tautinis menas.
5. Mokyklų klasės turi būti sumažintos — tik tiek mokinių vienam mokytojui teskirti, kiek jis gali jų mokslui nenukenčiant aptarnauti. Tai reiškia, jog mokyklose reikia daugiau patalpų, daugiau mokytojų.
6. Mokinių patarėjai turi mokėti ispanų kalbą ir pažinti meksikonų kultūrą.

Viduryje dega paprastas popierinis Amerikos degtukas, šonuose dega dvi naujos elektros lemputės, kurios netolimoje ateityje pakeis dabar vartojamas dideles lemputes. Apskaičiuota, kad šios lemputės galės degti nuo 4 iki 10 metų.

7. Turi būti pagerinta patarimų programa, kad mokiniai gautų daugiau nurodymų reikalingų aukštesnio mokslo siekiant. Dabar dauguma meksikonų mokinių iš aukštesniosios mokyklos esą nukreipiami į fabrikus ir kitose biznio įstaigose dirbti.

8. Mokiniai neturi būti skirstomi į grupes (atsilikusių, vidutinio pajėgumo ir pajėgiųjų), kaip dabar daroma. Turinti būti įvesta kita sistema mokslo pažangai pakeiti, o tai būtų vartojant tik "pas or fail" klasifikaciją.

9. Mokytojas, kurio klasė pasižymi dideliu skaičiumi "nuobirų" ("dropouts"), turis būti nenuslepamas, bet apie tokį mokytoją turi būti pranešta mokyklos mokiniams ir meksikonų visuomenei.

10. Mokyklose turi būti administratorius, kad mokytojai negaištų administracijos reikalais, o atsidedų vien mokymo darbui.

11. Meksikonų gyvenamų rajonų mokyklose naujai pradendantieji mokytojai bent bandomąjį laiką turi gyventi tame rajone, kur yra mokykla.

12. Mokyklos turi būti atidaros — leidžiama jomis naudotis įvairioms organizacijoms ir klubams, kurie skirti vaikų auklėjimui.

13. Mokytojas negali būti pašalintas iš darbo ir neturi būti perkeliamas į kitą mokyklą dėl jo politinių ar filosofinių pažiūrų.

14. Tėvams turi būti leista dalyvauti mokymo darbe mokytojų pagelbininkais.

15. Turi būti įvestas naujas, moderniškomis mašinomis aprūpintas, mokymas, paruošti mokinius moderniškos pramonės darbui.

16. Meksikonų gyvenamuose rajonuose esančių mokyklų vardai turi būti pakeisti, pavadinant jas meksikonų didvyrių vardais. Naujai statomos mokyklos turi būti pavadinamos ir skiriamos meksikonų didvyrių garbei.

17. Pasenusieji mokyklų namai turi būti nugriauti ir pastatyti nauji.

18. Bibliotekų tinklas turi būti praplėstas ir bibliotekose turi būti daugiau knygų ispanų kalba.

19. Mokyklose, kuriose nėra dengtu stogu valgyklų, turi būti tokios įrengtos. Turi būti įrengti mokiniams pramogų kambariai su plokštelių muzikos mašina ir aptarnautojai turi būti patys mokiniai, gauną už tai atlyginimą.

20. Visos mokyklos turi būti "atviros" — esančios tvoros turi būti pašalintos.

21. Mokiniai neturi būti už bausmę skiriami mokyklos švartos darbų atlikti.

22. Mokiniams mokyklų rajone turi būti leidžiama turėti betkokią spaudą.

23. Mokiniam turi būti leista į savo susirinkimus pasikviesti

kalbėtojus kokius jie nori — be atskiro leidimo.

24. Mokinių apdarą nustato patys moksleiviai kartu su tėvais ir mokytojais.

25. Turi būti leistos mokinių unijos ir mokyklos rajone turi būti vieta laisvoms prakalboms — "Free Speech".

26. Mokyklų išvietės visą laiką turi būti atidaros, neužrakintos.

27. Apšviesti sporto stadionai turi būti įrengti prie Lincoln, Wilson ir Franklin mokyklų.

28. Mokyklų valgyklose turi būti daugiau meksikoniško maisto ir mokinių motinos turi būti priimtos valgyklose maistą paruošti.

29. Prie visų mokyklų turi būti įrengti plaukiojimo baseinai.

30. Visi gimnastikos įrankiai turi būti duodami veltui.

31. Mokyklos viršininkas arba direktorius negali mokinio dėdę baidyti savosios kalbos, savųjų tradicijų ir imasi airiškės superintendentas.

Tai yra svarbesnieji meksikonų mokinių reikalavimai. Kiekvienam aišku, kad tokius reikalavimus aukštesniosios mokyklos mokiniams be pašalinės pagalbos ir be pašalinės įtakos vargu būtų pavykę taip suredaguoti. Kiek tų reikalavimų miesto švietimo taryba galės patenkinti, sunku pasakyti, tačiau juos visus patenkinus ir suteikus prašomas laisves mokyklose netvarkos būtų dar daugiau. Patenkinti meksikonų reikalavimams reikėtų milijoninių sumų, nes mokyklų, stadionų, baseinų statyba yra brangus dalykas ir iš karto tokios programos įvykdyti, turbūt, miestas nepajėgs.

Meksikonų kilmės amerikiečių reikalavimai sustiprinti meksikonų kultūros reklamą ir mokymą, be abejo, yra priešingi amerikizacijos procesui. Kai kurie lietuviai savose parapijose, savose mokyklose ir šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje pradedo baidyti savosios kalbos, savųjų tradicijų ir imasi airiškės pataikauti, gi meksikonai

Kalifornijos senatorius George Murphy ir televizijoje išgarsėjusi Lassie senatė buvo paminėti, kai buvo svarstomas reikalas neterėti krašto oro ir vandens. Kino aristo ir Lassie programos daug padėjo šią sunkią problemą suprasti.

išdrįso tokius nacionalinius reikalavimus miestui padiktuoti. Meksikonų kilmės amerikiečių Los Angelėj esama apie 800,000.

(Kitą kartą apie meksikonų "Brown Power" organizacijos veiklą). J. Klauseikis

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Limited Time Offer!
**Sleep on Beautyrest
for 45 Nights**

If you're not completely satisfied...return it!

\$89⁵⁰

Twin or Full Size, Mattress or Foundation/Choose regular or extra firm

EXTRA LONG, Twin or Full Size, \$99.50 each.

QUEEN SIZE, 60" x 80", \$239.50 set.

KING SIZE, 76" x 80", \$339.50 set.

Convenient Credit Terms

SIMMONS World's Largest Mattress Manufacturer

Wolsky Bros. Furniture & Appliance Co.

1732 WEST 95 STREET

TEL.: 258-9560

Chicago Savings and Loan Association

Certifikatų sąskaitos

5 1/4 %

Chicago Savings siūlo Jums taupyti šešių mėnesių sertifikatais, kurie neš Jums 5 1/4%. Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas federalinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

4 3/4 %

Knygelių sąskaitos

Chicago Savings moka patį aukščiausią dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomas santaupas. Dividendai apskaičiuojami pusmečiais.

DAUGIAU TAUPYSITE...

DAUGIAU UŽDIRBSITE

JOHN PAKEL, Sr. President and Chairman of the Board

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVE.

GR 6-7575

